

Svanshals

Materialet insamlat av Roland Hagberg

2002-02-19

Musikskola i Alvastra kommun

1966 **Alvastra kommun** har beslutat starta musikskola i samarbete med ABF Mjölby till höstterminen. Undervisningen sker vid skolorna i V Tollstad, Rök, och Trehörna. Såsom musiknämnd fungerar AF Cronstedt, Sven Gideskog, Sven Pettersson, Trehörna, ABF-representant samt ombudsman Ronald Samuelsson, ABF.

Ödeshögs musikskola övergår i kommunal regi

1966 **Ödeshögs Musikskola** drives fr o m årsskiftet i kommunal regi i samarbete med ABF Mjölby. Kantor Olof Fridlund blir ordförande i musiknämnden, som skall ansvara för

undervisningen. Roland Hagberg blir skolstyrelserepresentant. ABF representeras av Lars Lindberg samt ombudsman Ronald Samuelsson, Mjölby.

Lärare i piano: Olof Fridlundh och Florence Johansson

gitarr Olle Christoffersson

blockflöjt Ida Wästlund

fiol Lars Redin

1966 I samarbete med föreningen Svenska Spetsar har Hushållsnämnden anordnat den första **grundkursen i knyppling för flickor**. Hemslöjds lärarinnan Greta Rahm, Borghamn hade lett kursen och avtackades av ordföranden i hushållsnämnden Inga Juberg.

1967 **Ålderdomshemmet Solgården** inviges för Ödeshögs och Alvastra kommuner. Det ersätter de två nuvarande, Vårdsäter och Rosenlund. Vid Solgårdens dörr hälsade sytrarna Stina Axelsson och Aina Blom välkomna jämte köpman Folke Löf och nämndeman Sven Johansson från socialnämnden. Hemmet har 64 vårdplatser och kan utbyggas med ytterligare 32. Grunden påbörjades i december 1965 för att få tillgång till statsbidrag, som slopas den 1 januari 1966. Kostnadsberäkningen slutar på 3,6 miljoner samt ca 300.000:- kronor för möbler och textilier.

Kommunernas Konsultbyrå i Linköping har ritat ålderdomshemmet.

Egirs Byggnads AB Skänninge har varit byggnadsentreprenör.

Samlingssalen rymmer 125 personer.

Personaltätheten är planerad för 1 vårdare på 3 vårdplatser vid full beläggning.

Den 23 november kunde pensionärerna flytta in från de nedlagda pensionärshemmen Rosenlund och Vårdsäter i det nybyggda Solgården. Inflyttningen skedde i omgångar och fungerade mycket smidigt och bra. De gamla fann sig snart till rätta i den nya rymligare miljön.

Vartill de gamla husen skall användas är ännu ej beslutat.

Möbler har anskaffats för 152.490,- kronor och gardiner för 33.825,- kronor.

1977 **Lysingsgården, långvårdsavdelning**, bygges med start 1976. Sjukhemmet är byggt i anslutning till ålderdomshemmet och blir klart 20 november

1967 I och med läsårets slut indrages skolorna i **Heda och Svanshals i Alvastra kommun**.

I Heda avgår kantor Ingrid Ekman med pension och i Svanshals slutar rektor Arne Svanström för att tillträda rektorstjänst i Finspong. Till hans efterträdare utses folkskollärare Arne G Fagerberg, Skänninge.

V Tollstads och Röks skolor omfattar årskurserna 1-6. Omorganisationen innebär en besparing på 30.000:- kronor. Svanshalseleverna åk 1 - 6 placeras i Röks skola och åk 7 -9 i Lysingskolan i Ödeshög.

1967 **Svenska flaggans dag** skulle firats på Hembygdsgården men på grund av regn flyttas arrangemangen till Lysingskolans sporthall. Många organisationer deltog med fanor.

Kulturnämndens ordförande Erland Karlsson hälsar välkommen. Högtidstalet hölls av pastor Erik Berg. Imanuelskyrkans hornmusikkår spelade och Ödeshögs kyrkokör sjöng. Sedvanlig flaggutdelning förrättades av ordföranden.

Även på Svanshals skolgård firades dagen. Man samlades kring skolans flagga och tal hölls av kyrkoherde Axel Sköld. Flaggor utdelades.

1967 **Lyckeby skolan startar i Holmens f d skola, nedlagd 1965.** Namnet Lyckeby skolan kommer från byn Lyckeby, Haninge kommun ca två mil söder om Stockholm, där skolan hade sina lokaler 1960 - 1965. Skolans ekonomi omspanner 150.000:- kronor, som fås genom bidrag från olika fonder och stiftelser, församlingar och arbetsgrupper inom Svenska kyrkan, frikyrkosamfundet samt riksföreningen Den öppna dörrens insamlingsverksamhet. Skolans rektor är direktor Stig Dominique, Stockholm. Öppna dörrens verksamhet startade 1954 med de första adepterna.

Det som kännetecknar Lyckeby skolan pedagogiskt är tron på adepternas förmåga att kunna lära in, kunna förstå, kunna ta ställning, kunna använda kunskap i eget handlande.

Lyckeby skolas miljö är kristet präglad.

Skolan har övertagits av Den öppna dörren efter att ha varit i privat ägo. Lantbrukare Sven Mjårdner utses till kontaktman och gårdsfogde.

Den inköpta nedlagda byskolan fick Lyckeby skolas namn. ÖD:s grundare Stig M Dominique byggde upp en rehabiliteringsverksamhet, som i många stycken var årtionden före sin tid. De första tio åren kunde man enbart hålla sommarkurser. Adepterna bodde under de intensiva sommarmånaderna i enkla logement i skolhuset. Medarbetarna ställde upp utan lön. Inga kommuner betalade eller ställde några krav. Ingen länsstyrelse granskade. Allt var ideellt. Det var verklig diakoni, ett barmhärtighetsverk.

På 1980-talet byggdes elevhem och medarbetarbostäder och åretruntverksamhet kunde startas. Medel inkom från olika fonder och medlemmarnas gåvor. År 1998 ändrades namnet till Lyckebygården, ett hem för vård och boende enligt socialtjänstlagen med 12 vårdplatser. Det är ett behandlingshem och inte i första hand en skola. Undervisning i skolämnen ingår i vården. Ledningen tror att namnet gård lättare skall locka adept till de olika kurserna. Medarbetarna vill ge vägledning till en personlig kristen tro, man vill visa att det finns en nåd, som överstiger all nöd.

År 1998 tar gården emot 12 adept och har 8 heltidsanställda i behandlingsarbetet.

Den gamla skolsalen är ändamålsenligt inredd. strax intill ligger ett andaktsrum där alla träffas varje morgon. Mycket sång och musik förekommer då.

Många socialtjänsthandläggare har fått upp ögonen för Lysingsgårdens möjligheter men trots låga kostnader drar sig många kommuner för att skicka sina ungdomar.

Planer föreligger på att öppna ett familjehem och inrätta ytterligare en tjänst. För att verksamheten skall kunna leva vidare måste myndigheterna våga satsa mer till hjälp för vilslna människor.

1968 **Namnfrågan inför kommunsammanslagningen** diskuteras. På förslag är **Alvastra, Lysing och Ödeshög.**

Länsstyrelsen förordar Lysing, ett namn med urgammal hävd på hela det administrativa område den nya kommunen från 1 januari 1969 omfattar.

Tidningen Östgöta Bladet utlyste en namntävling där Ödeshög segrade med 171 röster, Lysing 55, Alvastra 9 och Lysingstad 2 röster.

Alvastra kommuns fullmäktige föreslår att det nya kommunnamnet blir Lysing.

Samarbetsnämnden för Alvastra och Ödeshögs kommuner föreslår Ödeshög och så blev det.

Lägerskolor

1969 För klasserna 5-6 vid V Tollstads, Röks och Trehörna skolor anordnades en **lägerskola** under en vecka på Öland. Ca 50 elever med sina lärare K. E Gustafsson, V Tollstad, Torsten Engqvist, Perstorp, Gurli Karlsson, Rök, och Ulla Britt Kroon, Ödeshög deltog. Under nerresan besöktes Orrefors glasbruk och Kalmar slott Inkvartering var ordnad på STF:s

vandrarhem i Ottenby och i ungdomsgården i Kastlösa. Under vistelsen på Öland studerades natur och näringsliv, främst växtligheten på Alvaret. Vidare gjordes besök i Degerhamns cementfabrik, Ölands södra udde, meteorologiska stationen och Ottenby fågelstation. Ottenbys kungsgård besöktes liksom några av öns väderkvarnar. Besök gjordes även på Köpingsbadet, Borgholms slottsruin, Soliden och Himmelberga hembygdsmuseum. Efter en färjetransport från Stora Rör drog bussen mot Vätterlandet.

1969 **Kommunsammanslagning av kommunerna Alvastra och Ödeshög.**

Den bildade storkommunen får namnet Ödeshög.

1969 **Kommunsammanslagning Ödeshögs och Alvastras kommuner.**

Alvastra ställer sitt kommunvapen från 14 december 1951 till förfogande. Alvastra kommunvapen blir alltså Ödeshögs kommunvapen. Den 16 oktober beslutas om den nya kommunens vapen, vilket registreras 11 januari 1974.

Det gamla Lysingsvapnet hade ett sköldmärke som består av ett lövträd.

Länsstyrelsen hade föreslagit Lysing som kommunnamn eftersom det är ett namn med urgammal hävd på hela det administrativa område den nya kommunen omfattar.

Kommunen omfattar i stort Lysings härad med undantag av Kumla socken.

Kommunkontor kommer att inrättas i Vårdsäters nedlagda ålderdomshem. Lokalerna genomgår en grundlig uppsnygning.

Alternativet hade varit att bygga ett helt nytt kontor eller göra en tillbyggnad av det befintliga i brandstationen.

Avsikten med flyttningen är att få en samlad administration.

Kommunalkamrer Kai Magnusson

Kamrerassistent Bengt Sandberg

Socialassistent Inger Bohlin-Hertzman

Kanslibitråde Svea Lunell (anställd 1951)

Kanslibitråde Yngve Gustafsson

Kontoret tillbygges 1981.

Ödeshögs kommun ligger vid Vätterns östra strand i sydvästra Östergötland. kommunen är 432 kvadratkilometer stor och omfattar fyra tätorter Ödeshög, Hästholmen, Boet och Trehörna.

Kommunen ligger i ett av de äldsta kulturområdena i Sverige och har en mycket skiftande landskapsbild. De mellersta och södra delarna - ungefär 2/3 av kommunens yta tillhör Holavedens barrskogsområde. Den resterande 1/3 är en del av östgötaslättens bördiga jordbrukslandskap. Jord- och skogsbrukets grödor utgör huvuddelen av kommunens bioresurser.

Kommunen ligger mitt emellan två expansiva regioner - Linköping och Jönköping, vilket märks på pendlingen in och ur kommunen, fler pendlar till arbete i andra kommuner än de som pendlar in till Ödeshögs kommun.

Enligt kommunstyrelsens ordförande Sven Gideskog konstateras att en stor misstänksamhet rådde bland folket i kommunen inför sammanslagningen. Man vågade tydligen inte lita på varandra. Med åren växte detta bort noterat

1969 Den 19 februari 1969 gjorde **lantbrevbäraren Harry Brandt, Svanshals**, sin sista tur efter 40 år i postverkets tjänst. Han avgick officiellt den siste december från sin tjänst vid postverket men har fortsatt denna tid. Linjen har varit 62 km lång och omfattat ca 200 hushåll. Från början användes cykel, då var linjen 16 km, men från år 1958 har bil använts.

Brandt har tidigare erhållit medaljen "För nit och redlighet i rikets tjänst."
Till efterträdare på turen har utsetts Vitalis Persson.

1969 Vid en församlingshögtid med ett 65-tal besökande i församlingshemmet i Svanshals **kåserade friherren, kemiläraren i Mjölby, Axel Hermelin om farfars sovvagn och andra fordon, som är hans stora hobby - vagnsmuseet i Gripenberg.** Han visade själv hur en gentlemannakusk fordomdags kunde se ut och lantmästare Måns Renstad agerade stallknekt. Landåer, postdiligenser och Hermelins sovvagn visades i ljusbilder. Lantbrukare Sven Mjårdner tackade för den intressanta framställningen.

1969 Efter 30 års tjänst i församlingarna Rök, Svanshals, Västra Tollstad och Trehörna **avtackas kyrkoherde Axel Sköld** och hans maka Svea i ett fullsatt Röks kyrka. Hans slutpredikan blev en mäktig uppmaning till att tro. Som gåva från församlingarna överräcktes en oljemålning på Alvastra kloster. En mängd gåvor överlämnades från de olika aktiva grupperna i de olika församlingarna.

En subskriberad middag hölls på värdshuset Vävergården för kyrkoherdefamiljen Sköld och representanter för de fem församlingarna på sammanlagt cirka 140 personer. En mängd tal hölls under kvällen och godsägare Wulf Widegren överräckte som gåva ett krucifix från Birgittaklostret i Rom.

(Östgöta-Bladet 27 oktober 1969)

Det nya kyrkoherdeparet Karl Erik och Mary Kennstedt hälsades välkomna vid en högtid i Svanshals kyrka där de mottogs av kyrkvårdarna Inga Juberg, Gösta Karlsson och Sven Mjårdner samt från syföreningen Anna-Britt Johansson.

Vid detta tillfälle upplystes om att en cirkel i Svanshals historia skulle startas. Vad blev resultatet?

1969 **Hans Hermansson**, född och uppvuxen i Svanshals till 17-årsåldern, utsågs till 1969 års östgötakonstnär efter att ha varit verksam som konstnär i 20 år. I Motala lasarets trapphall vid cafeterian hänger hans konstverk *trapporgel*.

1969 **Två av kommunens gamla skolhus försäljes**, Grönkullen 1:5 Svanshals för 6.500 kronor till Lars Henrik Jagefalk samt fastigheten Drottningtorp1:2 Trehörna för 5.000 kronor till Olof Blondell.

1970 Den **årligen återkommande hembygdsaftonen i Svanshals** lockade 35 deltagare. Kyrkoherde Carl-Erik Kennstedt berättade efter en inledning om hur olika ärenden ordnades i socknen förr i tiden i jämförelse med i dag. Det enda som finns kvar av detta i dag är kyrkostämman. Sven Mjårdner och Inge Juberg visade sedan olika föremål i kyrkan samt presenterade olika fornyfynd i socknen. Svanshals fick skola 1842. Man studerade byordningen från 1853 samt läste sagan om Ramon och Erngisle. Efter kaffedrickning besåg man kyrksilvret.

1970 **CKF i Rök-Svanshals firade 25-årsjubileum** med supé på Gyllenhammars pensionat. Ordföranden fru Inga-Lisa Berglund hälsade välkommen även medlemmar i CP samt föredrog föreningens historia. Föreningen bildades i oktober 1945 med 14 medlemmar. Förste ordförande var fru Elsa Lundberg. Ett 30-tal medlemmar deltog i firandet.

1971 **Gymnasieskolan införes i landet.** Alla elever skall ha samma möjligheter till utbildning. För Ödeshögselever gäller: Gymnasier i Mjölby, Tranås, Gränna och Motala kan nyttjas. Alla elever har gymnasieutbildning inom tre mil.

Gymnasieskolan ersatte gymnasium, fackskola och yrkesskola

1971 Vid skolavslutningen i **Röks skola** avtackades folkskollärare Inez Davidsson som sedan 1931 varit anställd i Heda och Röks kommuner.

1972 **Svanshalskretsen av Svenska Röda korset** redovisar 68 medlemmar. Kretsen har som vanligt lånat ut material från sitt utlåningsförråd i Kvarntorp och nya inköp har gjorts. Kretsen har två kontraktbundna sjuktransportbilar, som under året har gjort tillsammans 391 transporter. Tre hjälpstationer finnes utmed riksvägen och tre förbandsskåp underhålls av kretsen. Dessa har utnyttjats vid åtta olyckstillfällen. Som vanligt skickades bidrag till olika Rödakorsaktioner i världen.

1973 **I Svanshals har anordnats en textilutställning genom hushållsnämnden** i det gamla kommunalrummet och församlingshemmet. Här demonstreras olika tekniker för att tillverka textilier t ex nålbindning, bandvävning och knyppling. Spinnrocken fanns också på plats. Fru Inga Juberg har varit den drivande kraften. Hon har gått från gård till gård och utfört inventeringen. De utställda 400-talet alstren kommer från hem i bygden. Det mesta är från 1800-talet och har producerats i bygden. Intresset bland befolkningen har varit stort och de har lånat ut sina textilier. Damastfabriken i Vadstena i slutet av 1700-talet har satt sina spår i bygden. Förutom dukar visades lakan, örngött, vepor handdukar, märkdukar, näsdukar, sängöverkast, hals- och huvudkläden, schalar, förkläden, spjällband, taylor, kuddar, tevärmare, ostkakeband, draperier och mattor, underkläder som brudnattlinne, strumpeband, gångkläder, en doppåse o s v. Tidstroga dräkter till fest och vardag bidrog till att ge utställningen den rätta atmosfären. Utställningen samlade 789 besökare och har dokumenterats. Under utställningen vävdes den s k Svanshalslöparen och som har komponerats av länets hemslöjdskonsulent Gunilla Söderlund-Axsäter med anledning av utställningen. (Bibl Accnar 627)

1974 **Biskopsvisitation skedde av biskop Ragnar Askmark i Röks pastorat** varvid kyrkorna i V Tollstad, Heda, Svanshals, Trehörna samt Rök besöktes. Han blev bl a informerad om kyrkans gamla inventarier och inte minst Rökstenen. Han vädjade till församlingen att icke gå för hårt fram vid reparationer i kyrkan som bör få behålla sin tidstypiska karaktär. Han förhörde sig genom vaktmästare Häll och organisten Skeppner om deras syn på arbetet i kyrkan. Kyrkans silver besågs. Allt befanns gott.

Biskopen besökte även Lyckebyskolan under sin visitation i pastoratet.

273 personer deltog i avslutningsmässan där hela pastoratets kör, 59, personer sjöng under kantor Karl-Erik Gustavssons ledning. Jag har haft ögonen på församlingarna, som gått samman till ett pastorat med högmässa varannan söndag. Det kunde ha inneburit ett stort deltagarfall i gudstjänstbesökare men detta kan han ej konstatera. I pastoratet finns 1.866 människor vilket anses lagom för en präst. Församlingsborna får vara beredda på att besöka varandras kyrkor. Han förvarnade även om ett större lekmanansvar i framtiden. Han uttalar värdet av att söndagsskola drives samt en fungerande ungdomsverksamhet. Han uttryckte sin uppskattning för kyrkokören och icke minst för så många nationalklädda damer i den. I kollekt upptogs 19.603 kronor 1973 och syföreningarnas försäljningar inbringade 30.132 kronor, ett beundransvärt arbete.

1974 Många frivilligtimmar har nedlagts för att skapa en **landisbana vid Röks på ladugårdsbacken** hor **Karl-Filip Berglund**. Föregående år bildades Rök-Svanshals IK och ungdomarna Mikael Cornell, Lars-Göran Wettermark och Krister Johansson har slitit med isbanan. De som kommer får vara med och spela ishockey.

1974 **Svanshalskretsen av Röda korset** driver sitt 58 år med ett medlemsantal på 248. Utlåningsförrådet i Kvarntorp har ett sammanlagt värde av 11 000:- kr. Kretsen har två kontraktsbundna trafikbilar, som gjort 286 sjuktransporter under året. Förutom sedvanlig bidrag skänkes 300:- kr till Lyckeby skolans byggnadsfond och 500:- kr till fotvård åt pensionärer i Väderstad m fl.

1974 På **Harstads gamla kyrkogård upptäcktes en runsten** liggande. Den står nu uppställd på platsen och är en sevärdhet av rang.

1975 Riksdagsbeslut om förskolan i vilket all sexåringar skall ha rätt till en plats.

1975 **Måndagen den 26 maj besöker kung Carl XVI Ödeshög på ett kort besök under sin Eriksgata.**

Mottagningen var ordnad på Lysingskolans skolgård på den öppna platsen framför gymnastikhallen, där ett podie byggts upp. 3.000 människor hade skrivit sitt namn i Stig Åmans hyllningsadress. Astrid Netzel presenterade sina album med kungabilder. Hemvärn och organisationer bildade en fyrkant bakom vilka folk trängdes. Kommunfullmäktiges ordförande Åke Andersson tog emot och hälsade välkommen. I kungens följe var landshövdingen.

Kungen skrev vid promenaden från skolgården sin namnteckning på förfrågan från några scoutflickor. **Namnteckningen finns bevarad på stenen i gräsmattan vid bespisningens parkering.**

Efter kommunuppvaktningen besöktes motorcykeltillverkningen vid Husqvarnafabriken med tävlingsförare såsom eskort.

Vid landstingets och Motala kommuns kungamiddag på kvällen i Vadstena slott deltog för Ödeshög Åke Andersson och Sven Gideskog med fruar. De fick intaga delikatesssandvisch, kall vätterröding à la Dhlia samt såsom dessert pärontårta med likörgrädde.

1975 **Uppgifter tagna ur Ödeshögs kommun varuförsörjningsplan 1975.**

Folkmängdens sammansättning enligt folk- och bostadsräkningen 1975:

Tätorter		
Ödeshög	2709	44,8 %
Hästholmen	291	4,8 %
Summa tätorter	3000	49,6 %

Glesbygd		
St Åby församling	693	11,5 %
Ödeshögs församling	728	12,0 %
Svanshals församling	303	5,0 %
Heda församling	296	4,9 %

Röks församling	287	4,7 %
Trehörna församling	425	7.0 %
V Tollstads församling	319	5,3 %
Summa glesbygd	3051	50.4 %
Summa totalt	6051	100.0 %

Barn i åldrarna 0-17 år utgör 25 % av totalbefolkningen och åldringar över 65 20 %

1975 **Charkuterist Börje Svansson i Hästholmen** lägger ner sin verksamhet efter 40 år bakom disken. Det finns ingen yngre som vill ta över. Det räcker heller ej längre med bra varor och god service, sortimentet måste bli större och att bygga till lönar sig ej. Han har under många år betjänat kunder med en charkbil, som åkt runt Tegneby - Sjöstrop - Råby - Öninge på onsdagar och på torsdagar Omberg och på fredagar Heda- Rök - Svanshals. Som 16-åring hjälpte han sin far i affären i Väderstad. År 1936 blev affären ledig i Hästholmen och då begynte den 40-åriga affärsbanan. Det nuvarande huset där affären ligger bygges 1944. Fru Viola och medarbetaren sen 30 år Ola Wahlström har bistått i affären.

1975 Den 30 juni bildas **Tåkerns naturreservat** trots att 96 % av strandägarna var emot. Grunden till Tåkerns storhetstid lades 1844, då sjön sänktes 2,5 meter. 1902 var ett nytt torrlägningsförslag aktuellt, som dock ej fullföljdes. 1933 var sjön helt torrlagd till följd av ett extremt torrår och 1967 genomfördes en reglering i Mjölnaån för att hindra våröversvämningarna och uttorkning sommardag.

År 1977 börjar man markera naturreservatet runt sjön Tåkern. 400 stolpar med informationstext kommer att uppsättas på varierat avstånd från sjön. Det blir 100 meter mellan varje skylt och dessutom förses trädstammar däremellan med markeringsringar för att ingen skall kunna undgå att se att det är ett naturreservat. Skyltarna har texten: Tillträdesförbud 1/4 - 30/6 samt en stjärna, som är symbolen för naturreservat. Vita ringar på träden markerar naturreservat och de gula ringarna tillträdesförbud. Vill någon komma in i området förbudstider måste dispens begäras. Bönderna får naturligtvis odla och sköta sina marker. Under förbudstid får allmänheten besöka de olika tornen kring sjön.

År 1975 beslutar man inkoppla **avloppsvattnet från Väderstad** till den nya ledningen till Mjölby. Avloppet från Väderstad samhälle har tidigare efter en enkel mekanisk rening släppts ut i Hygnestadsbäcken, som rinner ut i Tåkerns östra stranddel mellan Väderstad och Hov. Ett sådant utsläpp har utgjort ett hot mot fågelsjön.

År 1974 meddelar Tåkerns regleringsföretag att samtliga dammluckor stängdes under våren för att Tåkern icke skulle torka ur. Höstens kraftiga nederbörd innebar att Tåkern steg 16 cm över det normala. Vattenståndet 1975 är det fullt normala dvs 94.08 meter över havet. Under året hade 1000 signalkräftor inplanterats i Mjölnaån.

År 1997 Regeringen fattar beslut om att bilda Tåkerns naturreservat. **Hovtornet** bygges, Sveriges första handikappvänliga fågelstation.

År 1987 startades Tåkernfonden, som 1995 är uppe i 8,6 miljoner och ger en ränteavkastning kring 700 000:- kronor till sjöns vård.

1975 **Arbetarkommunerna i Heda/Västra Tollstad, Rök/Trehörna och St Åby /Svanshals** går upp i Ödeshögs arbetarkommun så att man får en förening för hela Ödeshögs kommun. Samtidigt bildar man socialdemokratiska föreningar lokalt. Sammanslagningen sker den 11 april.

1975 Vid ett häftigt åskväder i juni månad åstadkom åskan stor förstörelse på **Svanshals kyrka**. Knallen kom helt överraskande enligt lantbrukare Inge Juberg, boende på gården intill kyrkan. Blixten hade gått igenom kyrktornet. En två tums plankor på ytterklädseln till lanterinen på tornet slets loss. Blixten hade sedan gått vidare ner genom tornet och ut genom knuten på andra sidan. Eltrådarna i där befintligt elskåp brändes upp. Murbruket kastades ut på kyrkogården ända ut mot vägen. Som tur var antände inte blixten. Ej heller skadades svanen på kyrktornets topp, 24 m upp i luften. Någon åskledare fanns ej installerad.

1976 **Rök - Svanshals IK har återinvigt sin idrottsplats Åvallen** med 400 besökande att titta på damfotboll och senare veteraner mot ungdomar i herrfotboll. Planen har iordningställt av orsbor sedan kommunen gått i borgen för kostnaderna 25.000:- kronor. År 1972 bildades klubben av ett gäng ungdomar och medlemsantalet är vid invigningen 170. **Invigningstalet** hölls av kamrer Åke Andersson, kommunfullmäktiges ordförande.

1977 Fröken Eva Johansson slår igen sin lilla **lanthandel i Svanshals**. Butiken har endast haft två föreståndare sedan den startades 1904, alltså för 73 år sedan. Inga skyltar har avslöjat lanthandelns existens. I och med nedläggningen finns endast **Ombergs handel** kvar i hela södra Tåkernbygden. Under senare tid har endast 35-40 hushåll betjänats av butiken. Efter kriget fanns 4 lanthandlare bara i Svanshals. 1904 startade morbrodern Arvid Gustavsson och 1926 anställdes Eva Johansson i samband med morbroderns bortgång och 1948 blev hon föreståndare och köpte butiken helt 1969.

Förr såldes hästskor, piskor, ryktborstar och andra nyttoartiklar för lantgårdar. Sortimentet har senare övergott till enbart dagligvaror. Mjök började man inte sälja förrän 1971.

År 1972 köper 19-åringen Håkan Johansson lanthandeln vid Omberg.

1978 **Ödeshögs lantbruksmuseum öppnar i Gottorp, Svanshals**. Margareta Cornell, Sven Mjärdner, Eskil Åberg, Britt Marie Renstad och Erik Gustafsson har arbetat som planeringskommitté. En mängd föremål har insamlats i Ödeshögs kommun. De största donatorerna har varit Elin Karlsson, Öninge, Ulla och Folke Fredriksson, Västra Tollstad, Dagmar och Helge Karlsson, Sjögetorp. Lantbruksmuseet är inrymt i en stor lada.

1979 **Skidans dag i Ödeshög** anordnad av Ödeshögs skidklubb hade lockat 91 deltagare i 17 klasser.

Skidans dag anordnas även på Åvallen av Rök- Svanshals IK med 72 deltagare.

1980 **Den djupfrysta skolmaten vid Röks och V Tollstads skolor** borttages och ersättes med mat lagad i Lysingskolans centralkök. Den djupfrysta maten infördes under Alvastratiden. Matportionerna värmdes i värmeugnar. Portionskostnaden blev med tiden för dyr.

Ökat barnantal i åk 7 - 9

1982 **Lysingskolan** tillbyggdes på grund av det ökade elevunderlaget samt kravet på handikappvänliga skollokaler. Kostnaden utgjorde 5.500 000:- kronor utan statsbidrag. Tillredningsköket byggdes samtidigt om för att tillgodose av yrkesinspektionen ställda krav för 3 100 000:- kronor.

Under byggnationen undervisades två 7:e klasser i Slöjdvillan på Hembygdsgården på ett mycket lyckat sätt, som uppmärksammades av elever, undervisande lärare och berörda föräldrar samt läns skolnämnden, som besökte "provisoriet". Efter jullovet kunde de nya

lokalerna tas i bruk. Skolstyrelsens ordförande Gudrun Hultberg uttalades sin glädja att allt hade gått så bra under byggnationen. Lysingskolan har nu fått lokaler anpassade till den nya läroplanen.

1983 Polisen vågade inte ingripa vid en skoldans i Lysingskolan i Ödeshög. Ca 100 ganska berusade ungdomar hade samlats utanför lokalerna utan att släppas in av föräldravakterna, då de inte hade där att göra. Ungdomarna uppträdde bråkigt och störande varför polisen tillkallades. De vågade inte lämna bilen för att inte få den förstörd. Polisen beslutar att skärpa bevakningen för att få slut på buset.

1983 Musikskolans ledare Nils-Olof Ahlin lämnar sin tjänst som kommunal musikledare i Ödeshög efter fem års arbete för att arbeta på en projektjänst i ett år i Leksvik nära Narvik i Norge. Han skall bygga upp en musikskola där. Han skall dessutom tjänstgöra som organist i två norska kyrkor. Man måste utvecklas, säger "Noa".

1984 Naturskolan Omberg startade höstterminen 1984 i Ombergs gamla folkskola i samverkan mellan Vadstena och Ödeshögs kommuner en försöksverksamhet. Hela Ombergs och Tåkerns natur skall vara klassrum. Rektor Roland Hagberg har svarat för planeringsarbetet. Folkskollärare Hans Sandberg blev förste föreståndaren. Arbetsordningen är att intresserad klass får arbetsmaterialet i förväg för att förbereda besöket i klassrummet eller i skolans närmiljö. Arbetsområdena att studera kan vara hösttecken, vattnet som miljö, forntida liv, skogsbruk och viltvård. Kostnaden är relativt låg 300:- kr per heldag, 150 kr per halvdag och 3:- kr per deltagare. Naturskolan skall söka vara en idébank för deltagande klasser.

Länsskolnämnden lämnade utvecklingsstöd i starten. AMS stöder arbetet.

Vid höstterminen 1986 kunde verksamheten starta permanent med 40 låg- och mellanstadieklasser anmälda. De två kommunerna satsar tillsammans 50.000:- kr. Det finns tio naturskolor i landet men denna är den enda som drives av två kommuner gemensamt. I maj 1988 invigdes nya lokaler i Stocklyckes renoverade svinhus av landshövding Rolf Wirtén i samband med återinvigning av vandrarhemmet. Bl a Östgötastiftelsen, Domänverket och Skogsvårdsstyrelsen har bidragit till lokalerna iordningställande. Genom detta arrangemang kan man i naturskolan ta emot studerande, som vill stanna en längre tid för naturstudier t ex vuxenstuderande eller lärare som vill fortbilda sig.

1986 Efter 25 års ideellt arbete som kyrkvård i Svanshals kyrka avtackades kyrkvärden **Inga Juberg** vid en stämmingsfull ljus- och sånggundstjänst. Hon har under sin tid arbetat under 4 kyrkoherdar. Hon har också upplevt hur församlingen har föryngrats. Ordförandeklubban i kyrkorådet överlämnade hon till 32-åriga Bengt Gideskog. Inga Juberg utnämndes till hederskyrkvård och sitter t v kvar som ordförande i kyrkostämman. Att vara kyrkvård är att arbeta i det äldsta lekmanämbetet i Sverige.

1987 Ett dagis startas på Åvallen i Svanshals.

1991 Sionförsamlingen i Svanshals redovisar vid sitt årsmöte 11 medlemmar. Erland Engholm är ordförande.

1991 Det svenska skolväsendet kommunaliseras.

I Ödeshögs kommun finns följande elevantal:

Lysingskolan, högstadium	223
Fridtjuv Bergskolan, låg-mellanstadier	263
Bygdeskolor. låg- mellanstadier	212
Summa	698

1991 Dagensavdelningarna växer då barnkullarna i dessa åldrar växer.

Mitt i allt spardiskuterande beslutas att bygga ut Lysingskolan bl a för att lösa fritidsfrågan i centralorten samt att införa samtliga elever i åk 6 till Lysingskolan. Detta skulle innebära en lärarbesparing på 4 tjänster.

Då dessa indragningar icke i vederbörlig ordning MBL-förhandlats retar detta gallfeber på lärarfacken, som anser sig grundlurade. Lärarfacken stämmer kommunen.

Ödeshögs kommun redovisar ett budgetunderskott på 7 miljoner kronor.

En av bovarna i dramat är datoriseringen, vilken man satsat på optimistiskt och drabbats av ett budgetöverskridande på två miljoner. Sedan 1989., då datoriseringen började har budgeten överskridits med hundratusentals kronor. Tidigare års överskridanden har täckts upp i bokslutet, vilket tårt på kapitalet.

Då kommunledningen erkänt att de brutit mot medbestämmandelagen i förhandlingarna med lärarnas fackföreningar dömdes kommunen att böta 70.000:- kr att delas lika mellan de två facken. Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslut utan MBL och i vissa fall utan att slutförhandla. Enligt Barn- och utbildningsnämndens ordförande Ingvar Wik fanns en muntlig överenskommelse i det mycket pressade tidslägen om en kortare tid för att begära centrala förhandlingar men att detta aldrig antecknats i protokoll. Skolchef Artur Rydberg, förhandlingsansvarig, minns inget av detta och facken vill ej heller kännas vid uppgörelsen.

Barnomsorgen föres från socialnämnden till utbildningsnämnden.

1992 **Barnomsorgen** lades under en nämnd = **utbildningsnämnden**.

Hela kommunala förvaltningen skall omorganiseras.

Ädelreformen - åldringsvården blir en kommunal angelägenhet från årsskiftet. Ödeshögs kommun och landstinget är överens om 11,5 miljoner kronor för att kommunen tar över äldreomsorgen från landstinget. **Kommunen har nu ansvaret för sjukhemmet och det planerade servicehuset i och med den sk Ädel-reformen. . Dagsjukvården och psykiatrins dagcenter är annan verksamhet som Ödeshögs kommun i framtiden tar över. Vissa bitar av hemsjukvården skall också övergå till kommunen.**

1993 **Röks bygdeskola har hotats med nedläggning.** Föräldrar till skolbarn i Röka har tröttnat på politikernas obeslutsamhet och beslutat bilda en friskola varom ansökan har insänts. Skalan planeras ha en kristen profil och mycket inslag av friluftsskola.

Ånyo framföres **sparkravet att Röks skola skall läggas ner.** Blir skolorna kvar sker det till priset av en utarmad undervisning i hela kommunen enligt skolledningen. Vi är framme vid ett vägval konstaterar skolchef Artur Rydberg. 500 000:- kr skall sparas vilket ger färre undervisningstimmar och större grupper. I V Töllstad har en 1-2:a 29 elever med få grupptimmar. Flera timmar måste en klass 3-6 undervisas i en grupp med 28 elever. Sociala problem, flyktingproblem och problemelever utgör ett stort problem på högstadiet.

Speciallärarna får en hopplös situation. Gruppdelning sker i dag tack vare ca 15 arbetslösa ungdomar, som praktiserar i skolan. Utan dem hade situationen varit ännu värre. Rök skolas elever skulle få en mycket bättre skolsituation om de flyttades till Ödeshög. Bättre skollokaler, idrottshall och slöjdsalar samt fler kamrater erbjuds eleverna i samhället. Besparingen av en skolnedläggning skulle röra sig om ca 1,4 miljoner.

Föräldrarna vill skapa en friskola.

Till ny ordförande i barn- och utbildningsnämnden utses Betty Malmberg, själv glesbygdsförälder från Stenkilsby.

Den borgerliga gruppen vill lägga ner daghemmet Villa Blå i Hästholmen för att kunna rädda skolan. 18 barn måste då omplaceras.

Dubbelutnyttjande av skollokaler

1993 **Röks skola förvandlas under sommaren till ett konstnärscentra** där 12 lokala konstnärer visar sina alster. Syftet är att lyfta fram konst och konsthantverk från bygden. Slöjdvillan tjänstgör som utställningsbyggnad.

1993 **Eleverna vid Röks skola klass 5-6 har gjort en tidning "Rökbladet"** som blev bäst i länet i skoltävlingen "Sätt press på Norden". Priset 1.250:- kr blir grundplåten på en skolresa till våren.

Välskrivna texter, sammanhängande innehåll och snygg layout löd juryns omdöme om den fyrsidiga tidningen på temat Norden.

Eleverna har gjort flera egna intervjuer. Om hur det är att leva på Island berättar Maj Tomasson, en släkting till eleven Malin Johansson. Hästintresset går som en röd tråd genom tidningen. Bland annat intervjuas OS-ryttaren Peter Eriksson. Naturligtvis finns en beskrivning av Rökstenen med i tidningen. Skoltävlingen anordnades av Tidningen Skolan, Föreningen Norden och Svenska Turistföreningen.

1994 **Svanen på korset i Svanshals kyrka** har nedtagits och förgyllts. Svanen uppsattes 1734 och 1888 reparerades den, då halsen blåst av i en storm.

28 000 furuspån har använts vid omläggning av kyrktaket, 400 kvm, för 550 000:- kronor. 40-50 tallar har gått till spån. Hela kyrkorenoveringen kostade 1,5 miljoner kronor.

På ett gulnat papper instoppat i svanen den 22 augusti 1888 av kyrkvårdarna Axel Andersson och Erik Axelsson: Halsen från svanen aflåst vintern 1888. Påsatt och hela fågeln målad vit på sommaren samma år. Svanen nedtogs och uppsattes på sin plats af sotare Skoglund från Grenna.

Svanshals, Svanegård den 22.8 1888.

Då svanen reparerades 1888 fanns inga byggnadsställningar. Sotare Skoglund fick klättra upp och ned via stegar. Säkert inget lätt företag.

Det är rätt tid att sätta igång och renovera kyrkor för att skapa arbete för friställda byggnadsarbetare. NCC öst fick arbetet efter lägsta anbud.

1994 **Röks skolan kan återinvigas** av rektor Kerstin Göjeryd efter de investeringar som gjorts för att anpassa den hundra år gamla skolan till de nya förutsättningarna. I skolan är nu dagis, sexårsverksamhet och skolans årskurser 1 - 5. med totalt 62 barn. Ombyggnadsarbetena har kostat 250.000:- kronor. Lokalerna har byggts om för att passa barnomsorgen, ventilation har installerats och köket har flyttats till nedervåningen.

Skolmat lagas i Trehörna och Rök

1995 Kommunen beslutar att **upprusta skolköken i Trehörna och Rök** med 270.000:- kr. 204.000:- kr anslås till köket i Trehörna som installerades 1954 och nu tjänat ut. I Röks skolkök sker förbättringar för 66.000:- kr.

När beslutet i fullmäktige vunnit laga kraft var köket i Trehörna redan färdiginstallerat

1995 Svanshals församling ordnar en hemvändardag till vilken 150 personer infann sig. Alla fick knappt rum i församlingshemmet. Somliga kom ända från Värmland för att under några timmar återuppliva gamla barndomsminnen. Flera av besökarna var barn till de många arbetare, som förr fanns på gårdarna i trakten.

Dagen började i kyrkan med gudstjänst, varvid kyrkokören och Harry Hågner medverkade på saxofon. Alla flyttade därpå över till församlingehemmet, där bl a Inge Juberg berättade om gamla tiders Svanshals. Harry Svensson läste dikter från lantarbetarelivet och gäster berättade minnen. Det var en stor apparat att ordna dagen, men lyckad blev den.

Barnantalet ökar

1995 Barnkullarna i Ödeshögs kommun blir allt större. Ordföranden i Barn och utbildningsnämnden Betty Malmberg föreslår med skolledningen **att alla sjätteklasser flyttas ner till Lysingskolan**. Sedan sexårsverksamheten flyttats in i skollokaler har det blivit alldeles för trångt i alla skolor. De 70 sexorna skulle inrymmas i tre klassrum på Lysingskolan. Tidigare har sjätteklassarna från Rök och Boet flyttats till Fridtjuvbergskolan. Enligt ordföranden gäller det främst om att värna om kvaliteten på undervisningen. På detta sätt behandlas alla sexor lika i kommunen. Skolchef Kerstin Gøjeryd håller med.

Läraryrketens Kristina Petréén håller också med medan läraryrketens Birger Johansson och Per Dufvenberg tycker att förslaget är skrämmande, då skolan endast kommer att bli en förvaringsplats.

Trehörnaföräldrarna säger omedelbart nej att skicka sina barn till Ödeshög. De flesta väljer att sätta berörda barn i Tranåsskolor.

1996 Alvastra kyrkans egen trumslagarorkester anordnad genom kyrkans unga visar upp sig. Efter dansk förebild använder de ca 20 ungdomarna sig av trummor och flöjter. Det är en annorlunda kombination.

1996 Den 1 januari slogs Ödeshögs och Röks pastorat ihop till ett och församlingarna i Rök, Heda, V Tollstad, Svanshals och Trehörna uppgick i **Ödeshögs och St Åby pastorat i ett ekonomiskt samarbete**. Sammanslagningen skedde mot medlemmarnas i Röks pastorat vilja. Rök har endast 1584 medlemmar medan ett pastorat skall ha minst 2 000 kyrkomedlemmar meddelar domkapitlet.

Röks pastorat gick med 1,4 miljoner i förlust under räkenskapsåret 1994. Före samgåendet med Ödeshögs pastorat hade alla tillgångar förbrukats. Pengarna har gått till renoveringar av Svanshals och V Tollstads kyrkor. Röks pastorat har levt över sina tillgångar och det får alla församlingar nu lida för. Ordföranden Gustav Johansson hävdar att politikerna i Rök har haft full kontroll över sina tillgångar och ekonomin.

Röks pastorats bokslut för 1994 slutar på ett minus på 1.494.098:- kr. Förlusten kunde täckas med eget kapital inom de fem församlingarna. För 1994 underbalanserades budgeten med 1 miljon kronor för att kunna fortsätta renoveringen av kyrkorna Svanshals och V Tollstad. Underskottet för 1994 var osedvanligt stort.

Från 1 januari 1998 finns endast en kyrkoherde med placering i Ödeshög. En ny komministertjänst inrättades samtidigt i Rök. **Den 1 januari slås samtliga församlingar ihop till Ödeshög pastorat enligt stiftstyrelsens beslut.**

1997 Ödeshög blir allt mindre - 35 personer.

Ödeshög	3138	-5	Skatteunderlag 2.413.959	768.04	skattekr/in
Stora Åby	976	-3		706.308	721.46

Svanshals	277	-8		205.759	721.96
Västra Tollstad	608	+5		479.381	794.99
Heda	277	+2		197.676	718.82
Rök	199	-13		123.556	582.81
Trehörna	390	-13		296.348	735.35
Summa	5865	-35	431,8 kvkm ²		14pers/km

1997 Vid **Glänås fågeltorn vid Tåkern** invigs en ny informationsanläggning av landshövding Björn Eriksson i maj månad just när fågellivet är som intensivast i sjön. Genom denna satsning hoppas man att fågelsjön Tåkern skall bli än mer tillgänglig för allmänheten.

Konstnären Gebbe Björkman har illustrerat de nya informationstavlorna, som på ett tydligt sätt åskådliggör de olika naturmiljöerna vid Tåkern samt flera av Tåkerns karaktärsfåglar. Cirka 200.000:- kronor har upprustningen kostat Tåkernfonden. Ett bekymmer är att antalet ånder och andra simfåglar som knölsvanen har minskat drastigt de senaste åren, då sjön av någon orsak blivit fattig på den näring dessa fåglar behöver.

Genom de välskötta strandängarna återkommer vadarna bl a den sällsynta rödspoven.

Rördromen låter ännu höra sitt dova läte och många par brun kärrhök häckar.

Enligt landshövdingen häckar omkring 270 fågelarter kring sjön.

Tåkernfonden delar i år ut avkastningen 600 000:- kronor till olika arbeten kring sjön. 160 000:- betalas till betesstöd medan 155 000 användes för att återskapa både beten och slåttermader bl a vid Väversunda, där 20 hektar skall öppnas. Vid Glänås skall anläggas häckningsholmar på sådant avstånd att varken räv eller grävling skall kunna taga sig dit. Lundalimnologen Irmgard Blindow får 65 000:- kronor för fortsatt forskning kring undervattensvegetationen. Limnolog Håkan Ohlsson får 27500:- kronor för att upprätta en växtnärbudget. Tåkerns fältstation får 72 600:- kronor för inventeringar av de våtmarksfåglar som häckar vid sjön, 70 000:- till guidverksamheten och 30 000:- till informationsskyltar vid besöksplatser.

1998 **Kyrkans unga i Alvastra, som arbetar med en ungdomsorkester för tamburcorps, trumspelare och flöjtister**, har inbjudit 100 musiker från Själland i Danmark. Ungdomarna har övat tillsammans samt svarat för orkesterarrangemang och kyrkobesök. Deltagarna har varit förlagda i Lysingskolan, dit också övningarna varit förlagda.

Tre musikkårer marscherade i Ödeshög och Hästholmen under en lördag till samhällsbarnas glädje. Till lördagens helgmålsbön och söndagens gudstjänst i Ödeshög marscherade också musikkårerna.

Orkesterhelgen avslutades med en stor konsert i Riddarsalen med 140 musiker i aktion.

Alvastraugdomarna har tidigare besökt Danmark och ville nu bjuda igen.

1999 Soppluncher har anordnats i olika socknar i pastoratet, Ödeshög, Trehörna och nu även i Svanshals, där soppan till besökarnas glädje serveras i församlingshemmet.

1999 **Ödeshögs pastorats ekonomi** har kommit i ett allvarligt läge sedan stora repartitionsinvesteringar gjorts i flera år i rad. Pensionsskulden på ca 3 miljoner är avsatt men skall nu utbetalas och i och med det sjunker kapitalet. Pastorsexpeditionen genomgår en reparation på ca en halv miljon. En analysgrupp, tillsatt för att granska det ekonomiska läget och inkomma med förslag till åtgärder föreslår försäljning av två församlingshem, att Sockenstugan i Ödeshög lägges i malpåse eller uthyres samt att minst tre tjänster drages in, en reducering från 22 tjänster till 19. Föreslagna församlingshem är de i Svanshals och Heda, som är nedlagda bygdeskolor.

Gruppen föreslår även att försäljning av de två återstående prästgårdarna diskuteras. De är för närvarande uthyrda till tjänstgörande präster.

Det har varit svårt för politikerna att verkställa dessa besparingar. Budget för år 2000 går dock med ett nödrop ihop. 1,5 vaktmästartjänster kommer att försvinna genom pensioneringar den närmaste tiden. Komministertjänsten efter Eva Kirell har vakantsatts t v. Ett hyresavtal på lägenhet i Trehörna har sagts upp och den verksamheten flyttas till Hembygdsgården i Trehörna. De reducerade gudstjänsterna har ersatts med musikgudstjänster, som fungerat mycket bra, säger kyrkoherde Sven Alberius.

2000 Biskop Martin Lind, Linköping, var på biskopsvisitation i pastoratet 5 - 9 april.

Onsdagen den 5 april började dagen med morgonbön i Ödeshögs kyrka med efterföljande samtal med kyrkvaktmästare och kyrkogårdspersonal, församlingsassistenter, expeditionspersonal, diakon, kyrkomusiker och präster.

Efter lunch i prästgården besöktes Danagårds grafiska och Ödeshög kyrka. I Atriumgården hölls en andaktsstund med servering av syföreningarna. Middag avåts i Ödeshögs församlingshem varvid representanter för frikyrkorna inbjudits. Kl 18.00 hölls Taizémässa i Västra Tollstads kyrka tillsammans med Kyrkans Unga i Alvastra.

Torsdagen den 6 april började med morgonbön i Svanshals kyrka med besök i Lysingskolan. Middagsbön hölls i Heda kyrka med efterföljande lunch i församlingshemmet. Andakter hölls under eftermiddagen i Trehörna kyrka, St Åby kyrka där kyrkvärden under 50 år Ernst Olof Hultberg berättade om kyrkan och visitation i Röks kyrka. Efter mässa därstädes med orgelmusik var det samkväm i Svanshals församlingshem med överläggningar mellan gemensamma kyrkorådet, Kyrkonämnden och anställda i Svanshals församlingshem.

Söndagen den 9 april hölls högmässa i Ödeshögs kyrka med pastoratskören och Alvastra Tambur-Corps med efterföljande samkväm i Ödeshögs församlingshem.

2000 Bratislava gosskör från Slovakien besökte Ödeshög och sjöng i Röks kyrka för närmare 340 skolelever. På kvällen uppträdde kören i St Åby kyrka för 80-talet åhörare. Kören bestod av gossar mellan 11 och 22 år. De studerar i en privatskola som är specialiserad på körsång och soloframträdanden. Kören bildades 1982 och var då en del av den slovakiska filharmonien. Den fullständiga kören består av 90 medlemmar. Kören har varit på turne på olika platser i landet. Under besöket i Ödeshög inkvarterades kören och dess ledare i Svanshals församlingshem, 44 personer. Kantor Elisabeth Ramstrand var arrangören inom pastoratet.

2001 Carl-Johan Svensson från Yxnekulla i Svanshals har av Företagarnas distriktsförbund utsetts till Årets gesäll i Östergötland. Carl- Johan har startat en egen snickerifirma. Förutom åran erhåller han den 17 april ett stipendium på 2 000:- kronor.

2001 25 meter från Tåkerns gamla strandlinje ligger strax nedanför Svanshals kyrka **en enkel fiskarstuga, Hofgården eller Huldastugan efter sista ägaren**, en änka, som bodde här tills hon på 1930-talet flyttade till fattigstugan. Hon var andra hustru till fiskaren Anders Petter Eliasson. Namnet Hofgården lär stugan fått efter en sätesgård, som legat i närheten. Vid djupplöjning i åkern lär man hittat rester av en större husgrund. Tåkern sänktes som bekant 1842 till 1844. Stugan är betydligt äldre från 1700-talet. Det är en knuttimrad ryggåsstuga med liggande timmer och locklistpanel. Grunden är kallmurad med natursten. Skorstenen ser ålderdomlig ut. Huset består av hall, ett rum med en liten kammare. I den lilla kammaren finns en öppen spis med en inbyggd bakugn. Huset har haft taket belagt med näver och torv men har nu fått tegeltak. Ägaren är i dag Svanshals församling.

Huset har ansetts värdefull och har vårdats av olika människor fram till i dag. Genom kyrkorådet i Svanshals har stugan nu renoverats under 1999 - 2000 för att användas vid olika församlingshögtider. Lars Jagefalk och Karl Göran Larsson har varit eldsjälarna. Väggarna har inte längre tapeter av tidningar utan de är målade i en ljusgrönblå nyans och golven är såpskurade. (D 533:5)

2000 Året slutar med snöfall och **elavbrott på slättbygden och i Boetbygden** på grund av snötyngder på ledningarna samt kullfallna träd i ledningsgatorna.

Fakta om Ödeshög

Arealen är 431, 78 kvadratkm

Kommunalskatten är 20.90, landstingsskatten 9.85, kyrkoskatten 0,60 kr begravningsavgiften

		Åldersfördelning	2000	1999
Ödeshög	3045			
St. Åby	950	0	46	47
V. Tollstad	611	1-5	294	318
Trehörna	368	6	74	71
Heda	270	7-15	773	775
Svanshals	258	16-19	276	292
Rök	186	20-24	267	272
Totalt	5688	25-64	2758	2744
		65-79	844	865
		80-84	206	189
		85-	150	154
		Totalt	5688	5727

2001 På grund av pastoratets ansträngda ekonomiska läge har beslut fattats om att reducera antalet hus under pastoratets förvaltning. **Kyrkofullmäktige träffade ett avtal med Svanshals/Rök byalag, som varit beredda att på vissa villkor överta driften av Svanshals församlingshem.**